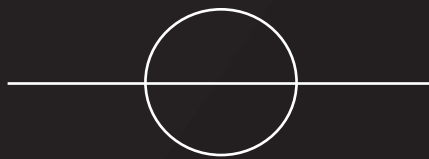

Treball de Final de Grau

Projecte
(B)isibilitza
Barcelona

1. INTRODUCCIÓ/ABSTRACT

2. EL PROJECTE

2.1. DEFINICIÓ

2.2. OBJECTIUS

3. METODOLOGIA

4. PLANIFICACIÓ TEMPORAL

4.1. TRAMS

4.2. SETMANES

5. COL·LABORADORS

6. LLIBRE FOTOGRÀFIC

6.1. REFERÈNCIES VISUALS

6.2. ESTRUCTURA

6.3. PRIMERS RETRATS

6.4. PROTOTIPAT

6.5. PRODUCTE FINAL

7. SHORTRDOC

7.1. REFERÈNCIES VISUALS

7.2. ESTRUCTURA

7.3. TEASER

7.4. PRODUCTE FINAL

7.5. FITXA TÈCNICA

8. RECURSOS

8.1. REALITZACIÓ

8.2. PUBLICACIÓ

9. CONCLUSIONS

10. REFERÈNCIES

11. ANNEX

11.1. PROJECTES SIMILARS

11.2. PORTADA

11.3. FORMATS DESCARTATS

11.4. GUIÓ

11.5. PLA DE RODATGE

11.6. REFLEXIONS PROCÉS

QUÈ ÉS EL PROJECTE (B)ISIBILITZA?

En el marc d'una iniciativa per tal de visibilitzar a la gent sense sostre de la ciutat de Barcelona i la seva rodalia com a individus sota el mateix règim de drets que qualsevol altre habitant, s'elaborarà un projecte on es dissenyaran una sèrie d'activitats per tal d'estimular la participació ciutadana i encoratjar a l'acció contra la problemàtica.

D'aquesta manera, i sota els recursos que ens ofereix el disseny audiovisual, es contribuirà a conscienciar al ciutadà sobre la temàtica, tirant a terra alguns mites socials i barreres psicològiques que sovint ens imposem o bé ens fabriquem mentalment per evitar empatitzar - per motius de diversa índole- amb la gent que viu aquesta realitat de ben a prop.

Es vol mostrar també la fragilitat de la nostra vida i statu quo actual, ja que tothom és susceptible d'acabar en una situació similar de pobresa i exclusió social. Tanmateix, també es pretén mostrar la part més positiva: les històries de superació dels protagonistes. Que el canvi és possible.

Why (B)isibilitza Barcelona?

The aim of this project is to end up the common cliches and stereotypes that society believe about the homeless people, concretely in the city of Barcelona and its surroundings. The project is an audiovisual journey that consists of a short documentary and a photo book that tells the story of this social issue through a series of real characters that have struggled in this situation at any past or present moment.

The word "visibilitza" could be translated as realize, make it visible, while the letter B makes reference to the first letter of Barcelona. That's because the project not only takes place in this city, but talks about its people.

The Final Grade Project Abstract

The main goal of the project (B)isibilitza Barcelona was to prove that not all the homeless people end up in the street because of the common beliefs like drugs or any kind of vice; demonstrating that everybody aside from their economic situation and social position is likely to finish in a similar situation of poverty and social exclusion.

While doing the research I found numerous visual and written references about the topic, specially on the work of the superb photographers Lee Jeffries and Sebastião Salgado, and local institutions and organizations that have several years of experience working in the topic such as Assís Centre d'Acollida, Arrels Fundació or Barcelonactua.

In order to accomplish the demands of a project of these dimensions, the work method and focus consisted of a solid strategy and strict planing that led to an efficient work flow while at the same time leaving some space for the creative experimentation, specially on the recording techniques, the audiovisual edition and the script structure; and foresee any kind of changes and unplanned facts that could pop up at any time of the process.

The results obtained prove the main hypothesis, according to the witness of the characters, that there are plenty of reasons why people end up in the streets, aside from drugs and other addictions. The majority of them are related to family issues and economical facts. Despite that fact, another point that I wanted to check was that aporophobia is a real issue among the homeless, proving that more than 50% of these people have suffered it, being assaulted or having witnessed any kind of violent situation on the street.

The project concludes that the individualist drift in capitalism is the main hidden cause of the homelessness problematique. Proving that its an endemic problem that goes hand to hand with the way the system works, mainly when is as wild, disfunctional, discriminatory and unfair as it is in Spain, where you have almost no legal defense or coverage. Due to that fact, the project emphasizes the value of design, as a tool of change, that could lead us to create new and inclusive solutions that involve people and their ecosystems in a holistic way, developing projects in a completely different way, being capables of developing a real impact in our society.

El projecte: Definició

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

El projecte, sota el títol provisional de (B)isibilitza, fa referència a la paraula visibilitat -màxima o objectiu final del treball- i a Barcelona -la ciutat on s'articula i té lloc.

Dividit en diferents espectres o disciplines dintre del disseny, el treball pretén crear una narrativa visual i sonora que expliqui la història d'una sèrie de personatges reals que confronten una situació difícil en una ciutat europea com Barcelona. Així doncs, el treball és en certa manera, un reflex concret i realista de la situació actual de la gent sense sostre a la ciutat comtal.

Per tal de descriure'l en detall procedim a discernir les diferents disciplines del disseny en les que es sosté per blocs.

PART ZERO

En primer lloc, trobem la cara oculta del projecte. Parlem del guió, que emprant eines del storytelling ens permetrà redactar una narrativa visual convincent i fidedigna a la realitat per tal de saber el què hem de mostrar i com fer-ho, a l'hora d'apel·lar a les emocions de l'espectador.

En el cas de les històries transmèdia, se cerca una continuïtat argumentativa explorant les capacitats de diferents mitjans audiovisuals, com a eines de la narració.

PRIMERA PART

En segon terme, i sobre l'esquelet narratiu, trobem la part audiovisual, conformada a partir d'una sèrie de fotografies i de vídeos.

Aquestes peces s'obtindran a partir d'entrevistes amb persones que estiguin en situació de sense llar o bé hi hagin passat i estiguin en un procés de reinserció o que ja estiguin "completament" reinserits.

*Les persones sense llar, de la mateixa manera que expresidiaris i altres persones en risc d'exclusió social mai podem saber del cert si estan completament reinserits, atès que encara existeixen molts prejudicis en el món laboral i en l'espectre social.

Les fotografies seran del tipus retrat hiperrealista, realitzades amb la màxima qualitat possible, en blanc i negre, per tal de captar l'essència dels protagonistes. Es preveu l'ús de primeríssims primers plànols per compondre imatges de gran impacte i realisme, a través del qual poder apel·lar a l'empatia de l'espectador.

Els vídeos serviran per a documentar tota l'experiència, i es dividiran en dues tipologies:

- D'una banda trobem les entrevistes 1 a 1 amb els protagonistes (els mateixos que als retrats), on apareixeran parlant a càmera, sense cap entrevistador visible.

- D'altra banda tots els plànols que estiguin fora de l'entrevista que puguin fer referència al que expliquen els protagonistes, com a nexes entre entrevistes i fragments d'aquestes.

SEGONA PART

Amb les fotografies i les entrevistes enregistrades, es procedirà a la segona part, el disseny editorial del llibre fotogràfic.

Per tal de realitzar els primers esbossos del disseny s'haurà primer de fer una preselecció del material obtingut en les entrevistes i les sessions fotogràfiques.

De les imatges se'n triarà una de cada protagonista, la més representativa. En aquesta fase es pot requerir la participació dels mateixos protagonistes. Un cop feta la selecció, es procedirà a la seva edició.

Paral·lelament s'analitzaran les entrevistes per tal d'extreure els fragments més simbòlics i/o interessants que representin les idees més importants i destacables de cada personatge.

Un cop tinguem el material definitiu es procedirà a elaborar els primers dissenys editorials del llibre.

Sota la màxima de "la forma segueix la funció" que cita André Ricard en el seu llibre "L'aventura Creativa", el mateix motiu i peça central del llibre fotogràfic serà en tot moment la imatge.

TERCERA PART

Aquesta fase és probablement la més llarga i difícil de tot el projecte, atès que del seu resultat se'n deriva un producte audiovisual que representa tot el projecte en si.

Fem referència a l'edició i muntatge del vídeo-documental. Un curtmetratge que resumeix tot el procés de treball en una història que reflecteix la narrativa subjacent del projecte.

QUARTA PART

Finalment, en aquest bloc es contempla la publicació i distribució de tot el contingut via online.

Tot i ser la fase menys allunyada de la disciplina clàssica del disseny, resulta vital perquè el projecte pugui tenir un cert nivell de repercussió.

El procediment consistirà en la publicació del projecte fotogràfic i el vídeo a les xarxes socials, així com en altres medis si s'escau.

Adicionalment, en el cas que fos viable, es preveu la creació d'una web o blog pròpia on explicar el projecte de forma oberta i participativa per a qualsevol usuari que pugui estar interessat en conèixe'l.

OBJECTIUS

Abans de procedir a analitzar els objectius que pretén acomplir el projecte, resulta imprescindible conèixer algunes dades rellevants a la iniciativa.

Segons l'últim recompte que organitza la Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar (XAPSLL) s'han comptabilitzat 1.026 persones dormint al carrer, que se sumen a les 1.954 que dormen en equipaments municipals i a les 415 d'assentaments irregulars.

L'increment de les xifres envers els últims 5 anys, posa de manifest la necessitat d'un marc que reguli i garanteixi el dret a l'habitatge.

La magnitud de tal creixement, i la inexorable gentrificació que està patint Barcelona està creant un clima hostil per a les persones sense recursos que conviuen amb nosaltres.

En aquest sentit, la participació ciutadana és més necessària que mai.

Per aquest motiu, l'objectiu d'aquest treball pretén anar molt més enllà que simplement visibilitzar la immensa quantitat de gent que ha de patir les conseqüències de no disposar de llar.

El què se cerca realment, és mostrar la humanitat en un espectre sovint poc conegut, i durament omès de forma diària.

Els medis que s'utilitzen, permetran apropar als protagonistes als seus conciutadans, donant a entendre que tots som susceptibles de passar per el mateix, que ser una persona sense llar no és una condició sinó un estat transitori, una fase fosca de la vida.

Resulta important doncs recalcar que l'aparició de persones reals com a protagonistes del projecte incentiva l'empatia i l'interès del públic, estimulant la seva participació de forma activa contra aquesta problemàtica.

Imatges de l'últim recompte de la XAPSLL

PRAXIS

Per atendre les demandes d'un projecte d'aquestes dimensions, que certament suposa una gran càrrega de treball, es requereix l'elaboració d'una estratègia clara que acompleixi els objectius de forma estricta i que permeti generar un procés de treball eficient, però que alhora es pugui adaptar a les circumstàncies i canvis que puguin sorgir en qualsevol fase del projecte.

En aquest sentit, s'estableix un rumb fixe, però també es deixa espai per a l'experimentació artística, sobretot en les tècniques d'enregistrament de vídeo, l'edició audiovisual i l'estructura del guió. Permetent conformar una narrativa visual original a partir de la innovació en els seus processos.

De fet, i sota aquestes màximes podem fer una distribució diferent segons la tipologia de les tasques, parlant dels cicles de vida de cada projecte per separat.

TASQUES ADMINISTRATIVES I DE RECERCA

- Cerca de referents.
- Contacte amb les associacions pertinents.

LLIBRE FOTOGRÀFIC

- Realització i edició d'imatges (fotografies de tipus retrat).
- Extreure els fragments més interessants de les entrevistes per a realitzar breus textos que representin les idees més importants o destacables de cada personatge.
- Realitzar el disseny editorial del llibre. Definir l'estructura. Maquetar amb imatges i peus de fotografia (fragments de text).

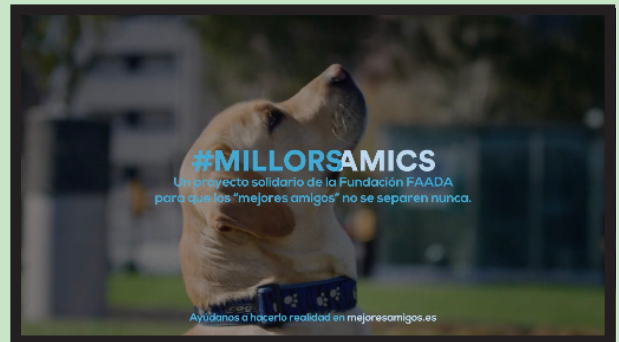
CURTMETRATGE DOCUMENTAL

- Elaboració d'un guió breu i concís, però alhora obert per tal de preparar les entrevistes.
- Gravació de les entrevistes 1 to 1 (primer pla) amb els protagonistes.

- Gravació dels plànols complementaris segons correspongui.
- Edició i muntatge de tot el material en vídeo.
- Colorització i últims retocs.

PUBLICACIÓ DEL TREBALL

- Recerca de les xarxes socials i sites web més adients per a la publicació.
- Compressió dels arxius segons convingui (Optimització dels recursos de cada xarxa social o site web).
- Elaboració d'una estratègia i planning per al llançament dels continguts.
- Publicació dels continguts.
- Posicionament. SEO i SEM.
- Feedback amb els usuaris/espectadors.

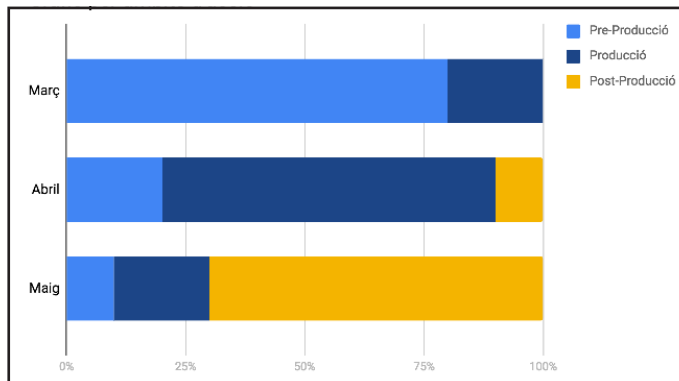

Algunes iniciatives per la gent sense llar de Bcn

Planificació Temporal del procés de treball per trams

Un cop definits els objectius i la metodologia del projecte, i tota la fase prèvia d'investigació i anàlisi de referents, passem a la planificació temporal del projecte.

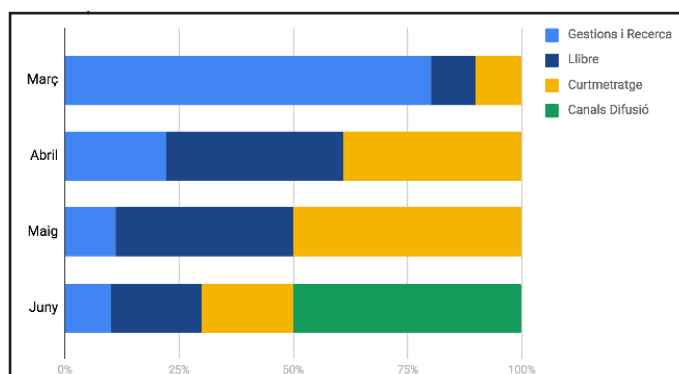
La fase de preparació del projecte tindrà lloc entre Febrer i Març de 2019, llançant la iniciativa el Juny de 2019. En aquest sentit detallem les fases de manera general en aquests gràfics:

Al mes de Març, trobem que la fase de preproducció, on es realitzen tasques administratives, s'obtenen i administren els recursos, es contacta amb els professionals, s'obtenen permisos i llicències si s'escau i s'estableix l'espai de treball, i un llarg etcètera; és la fase que consumirà la major part del temps. D'altra banda, tenim un 20% del temps dedicat a la producció, és a dir la creació dels primers continguts audiovisuals sempre en esbòs, és a dir, en el cas de la fotografia, parlem de proves de llum, sessions informals a diferents ambients i l'establiment d'una rutina de treball. Si parlem dels textos pensem en la realització d'unes primeres trobades de contacte amb els protagonistes que han acceptat formar part del projecte.

Al mes d'Abril, tot està llest perquè es comenci amb la fase de producció, on té lloc tant les fotografies com l'enregistrament dels vídeos a partir de les entrevistes amb els protagonistes. Paral·lelament també es realitzaran i/o rodaran els plànols exteriors. Les fases de preproducció segueixen sent de vital importància durant tot el mes per tal de coordinar amb èxit les tasques a realitzar, entre d'altres coses. A final de mes començarem a veure els primers productes "acabats", entrant en la fase de postproducció, on es faran els retocs finals.

El mes de maig es dedicarà gairebé de manera exclusiva a la postproducció on entren el tractament de les imatges, la seva inclusió en el llibre definitiva, així com l'edició i muntatge del curtmetratge documental. També dediquem temps per la fase de preproducció, reduint-la gairebé exclusivament a la cerca de referències, així com a la fase de producció on tindran lloc les primeres proves de publicació online de cara a tenir-ho tot enllestit pel llançament, al Juny.

Si veiem el gràfic repartit per tasques, veiem el pes que té cadascuna mensualment, per cada fase.

PT: Nova Planificació Temporal

Abans de procedir, és important entendre que la col·laboració amb associacions comporta a vegades incidències d'última hora a causa dels tràmits burocràtics i el volum de feina respectivament que afecten el planing del procés de treball. En aquest sentit, per causes de força major (pics de feina majorment) s'han hagut d'endarrerir algunes sessions i rodatges, per tal de poder acomplir amb els objectius marcats.

Planificació Temporal del procés de treball per setmanes

Setmana 0 (Febrer)

Calendari d'activitats.

1a Setmana (Febrer - Març)

Primer contacte amb les associacions responsables (Assís, Arrels). Elaboració de la primera versió de la memòria.

2a Setmana (Març)

Sessió informativa Fundació Arrels. Recopilació d'informació i dades importants per la recerca.

3a Setmana (Març - Abril)

Primer contacte i voluntariat amb alguns dels protagonistes (BCN Actua). Entrevista amb la co-autora d'un projecte similar a São Paulo ("Fortalecendo Pessoas, Reescrevendo Histórias"). Assessorament sobre les preguntes del guió.

4a Setmana (Abril)

Segon contacte amb Assís (presencialment). Localització dels espais pel rodatge. Tancament de les dates de rodatge i sessions fotogràfiques. Assessorament i background sobre les preguntes del guió i els protagonistes.

5a Setmana (Abril - Maig)

Proves de càmera i guió. Primera i Segona tanda Protagonistes: Realització de fotografies de tipus retrat, conjuntament amb entrevistes gravades en vídeo. (Assís i BCN Actua).

6a Setmana (Maig)

Proves de càmera i guió. Tercera tanda Protagonistes: Realització de fotografies de tipus retrat, conjuntament amb entrevistes gravades en vídeo. (Assís i BCN Actua).

7a Setmana (Maig)

Edició de les fotografies i selecció de textos extrets de les entrevistes. Edició i muntatge del vídeo. Colorització.

8a Setmana (Maig)

Retocs memòria. Estratègia per la publicació digital.

9a Setmana (Juny)

Retocs i canvis generals. Publicació online.

ASSÍS CENTRE D'ACOLLIDA

L'associació-centre d'acollida Assís situada al districte de Sarrià-Sant Gervasi de Barcelona, és una associació de voluntariat amb l'objectiu de facilitar i motivar els processos d'inclusió social de persones en situació de sense llarisme, fomentant la promoció de la persona, i la sensibilització ciutadana en relació a la temàtica.

Va néixer l'any 2001, de la inquietud de diverses persones arrelades a parròquies i comunitats del deganat de Sarrià per oferir una ajuda real a aquest col·lectiu.

Es compta amb el seu assessorament i la seva participació, a partir de la mediació i cerca de protagonistes pel projecte.

La seva experiència en programes de reinserció laboral, pisos d'acollida i serveis de primera necessitat resulta fonamental per obtenir un background i contextualitzar adequadament la problemàtica.

<https://www.assis.cat/>

BARCELONACTUÀ

Barcelonactua és una fundació que cerca el compromís local i la responsabilitat social ciutadana a partir de la creació d'una xarxa de voluntariats que treballen amb 4 grans col·lectius com la gent gran, infants en risc d'exclusió social, immigrants i refugiats, i persones en situació de sense llar.

La fundació neix el Desembre de 2011, arran de les conseqüències socials de la crisi econòmica, amb un equip heterogeni que creu en el potencial d'implicació de la societat civil barcelonina, a través de la facilitació de les eines necessàries per a poder dur-ho a terme.

A través de les seves pràctiques de voluntariat i la seva mediació, es facilita la cerca de protagonistes pel projecte.

<http://www.barcelonactua.org/>

SANT JOAN DE DÉU SERVEIS SOCIALS

Sant Joan de Déu Serveis Socials (BCN) treballen a la ciutat comtal des de l'any 1979 atenent les persones sense llar, sota l'aixopluc de l'Orde Hospitalari Sant Joan de Déu Província d'Aragó – Sant Rafael.

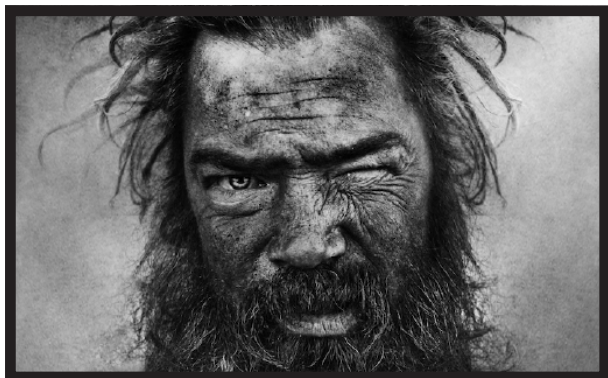
A partir dels valors identitaris de l'Orde de qualitat, respecte, espiritualitat i hospitalitat la seva tasca es centra a reivindicar el dret a l'habitatge per a totes les persones oferint atenció integral i personalitzada a les persones sense llar.

Sota la xarxa de contactes de les associacions es compta amb el seu assessorament gràcies a la seva gran trajectòria i experiència, sobretot en l'àmbit de l'atenció social i els programes de pisos d'acollida.

<https://www.sjdserveissocials-bcn.org/ca>

PROTAGONISTES

La selecció dels protagonistes cerca representar l'espectre més variat possible dintre del col·lectiu actual de persones sense llar. D'altra banda, també es té en compte la cessió personal dels drets de cadascun.

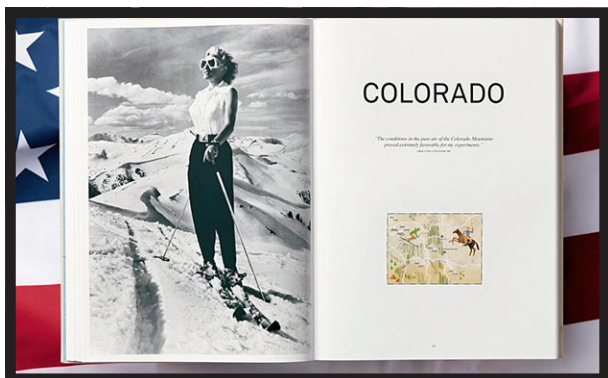

Fotografia

HOMELESS

Els retrats hiperrealistes que conformen la sèrie Homeless de Lee Jeffries (Manchester, UK) són imatges poderoses que transmeten sensacions molt intenses. Resulta interessant el tractament minuciós i la composició simple, deixant que la mirada sempre sigui el focus d'atenció.

<http://estonoesarte.com/lee-jeffries/>

Layout

NATIONAL GEOGRAPHIC

La revista és un estàndard del sector de la fotografia de viatges, actualitat, street, natural i un gran etcètera. Al llarg de les seves edicions, han jugat amb l'estructura del layout, presentant des de propostes innovadores fins a més clàssiques com l'exemple.

<https://www.jebiga.com/national-geographic-united-states-america/>

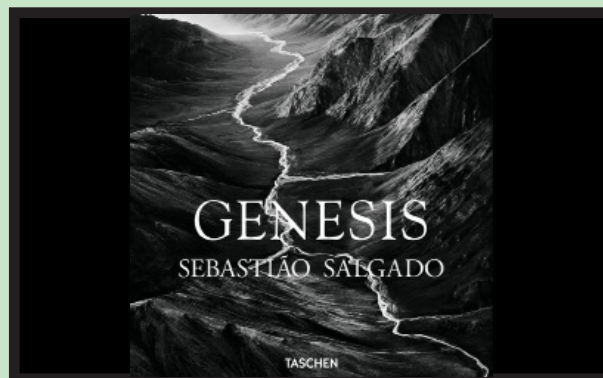

Fotografia

LA SAL DE LA TIERRA

El documental "La sal de la Tierra" de Sebastião Salgado rodat en blanc i negre, mostra aquests primeríssims primers plànols en què es veu solament la cara del subjecte (ell mateix, entre els entrevistats) parlant a càmera, sobre fons negre. Un efecte realment impressionant a nivell visual.

<http://www.rtve.es/alacarta/videos/documaster/documaster-sal-tierra/5064498/>

Portada

GENESIS

El poder de la imatge del fotògraf és tan immens que no requereix cap maquetació excessiva, cedint el protagonisme per esdevenir una portada poderosa i elegant que impacta a primera vista, i t'anima a donar-li una ullada.

https://elpais.com/cultura/2014/01/16/actualidad/1389900071_293824.html

CONTINGUT: IMATGE

La tipologia de fotografia seran retrats en primeríssim primer pla, on només apareixerà la cara del protagonista.

S'utilitzarà llum natural per a la presa de fotografies i es muntarà un petit set fotogràfic utilitzant pantalles i reflectors per aprofitar la llum de la millor manera possible.

Prèviament a la presa de les fotografies s'haurà fet l'entrevista, de manera que ja s'haurà creat un vincle amb el protagonista i serà molt més senzill empatitzar i entendre com fer la fotografia per tal de captar l'essència o l'emoció que la persona està transmetent en aquell moment.

Respecte a la seva edició, es convertirà la fotografia a blanc i negre i es jugarà amb el balanç de blancs, les ombres i la seva exposició, sempre a partir del control de l'histograma i les diferents eines que pugui brindar el software d'edició.

CONTINGUT: TEXT

El text consistirà en un extracte de l'entrevista presentat en forma de resum, que permeti plasmar la història de cada protagonista i complementar el què es tracta de transmetre amb la imatge, però evitant restar-hi protagonisme.

S'utilitzarà una tipografia sans serif, de pal sec, en color negre sobre fons blanc, i en una grandària que permeti una bona llegibilitat, sense entorpir la visualització de la fotografia de la pàgina adjacent.

ESTRUCTURA

El llibre s'estructurarà al llarg de 22 pàgines (incloent-hi portada i contraportada) de la següent manera:

- Portada (2)
- Títol i autoria (2)
- Índex (2)
- Protagonistes (12)
- Conclusió i agraïments (2)
- Contraportada (2)

La part dels protagonistes consistirà en dues pàgines adjacents. La primera amb la fotografia en blanc i ne-

gre ocupant tota la pàgina, i la segona en blanc, únicament amb el text, un petit títol i un grafisme simple.

Així doncs s'evoca una estètica sòbria i elegant, que caça amb la cruesa que es pretén transmetre, la veritable realitat que ens rodeja, i ens permet focalitzar l'atenció sobre els protagonistes i les seves fotografies, restant importància a la resta. Deixant que la imatge parli per ella mateixa, gràcies al seu gran impacte visual pel tipus de fotografia i edició.

COLORS

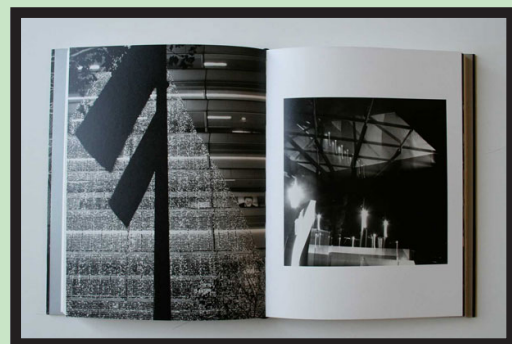
De la mateixa manera que les fotografies, tot el llibre anirà imprès en blanc i negre. Els grafismes i les tipografies seguiran la mateixa línia, i el color dependrà del fons, per tal de garantir l'òptima llegibilitat.

ASPECTES TÈCNICS

Per manca de temps i pressupost no es podrà imprimir el llibre en un suport físic, malgrat això, es preveu la seva concepció en format digital via PDF.

El disseny serà el mateix que el llibre que s'havia previst imprès. El format de les pàgines serà A5 (148 x 210 mm), amb una llargada de 22 pàgines, comptant les pertinents pàgines en blanc per una possible impressió en un futur. Creant així un arxiu híbrid, vàlid en format digital, però alhora preparat per a ser imprès en qualsevol moment.

Els aspectes tècnics que sí seran únics d'aquest format serà el format final del document així com els ppp de visualització. Per a l'òptima llegibilitat és imprescindible triar un espai de color RGB a 72 ppp, en format PDF.

Exemple de llibre fotogràfic amb imatge a pàgina completa

Josep

UNA VIDA INESPERADA

L'experiència amb en Josep va ser força sobtada, alhora que curiosa. Vaig encetar conversa amb ell quan estàvem marxant de la seu de Barcelonactua al Raval, pensant que no donaria amb cap protagonista per aquell dia.

No obstant, a través d'un usuari del centre vaig conèixer en Josep, que em va explicar la seva història personal. Després de xerrar durant una bona estona va accedir a participar davant de càmera per tal de narrar el seu punt de vista i així aparèixer al documental, sent fidel a un dels objectius, trencar els mites, estigmes i falses creences que rodegen el col·lectiu de la gent sense llar.

En Josep és un pastisser i exmilitar que després de passar per diversos oficis i per problemes econòmics va acabar en situació de sense llar. La manca de feina, problemes familiars el van portar a estar gairebé 10 anys al carrer.

Antonio

UN EXEMPLE A SEGUIR

L'Antonio és un antic usuari d'Assís que actualment ofereix classes d'informàtica al centre. La primera impressió que vaig tenir tan sols coneixe'l va ser la gran energia i positivitat que transmet.

Informàtic d'ofici i per passió, és un home que s'ha refet a si mateix, avantposant-se a situacions realment difícils, però sempre amb un somriure. Per problemes econòmics i laborals va estar un temps al carrer, on va patir abusos i tot mena de situacions violentes i desagradables.

No obstant, avui en dia, s'erigeix com un dels portaveus més actius del col·lectiu de sense llar a les audiències que té amb el seu grup a l'Ajuntament de Barcelona, lluitant i vetllant pels seus drets.

Per aquest motiu se sent còmode davant de la càmera, i es va obrir de tot cor amb el projecte per a explicar la seva història i seguir soscant mites des de una altra perspectiva, més institucional, més treballada, sempre amb la vocació d'ajudar als que han estat en la seva situació.

Pilar

UNA MIRADA SINCERA

La Pilar -Pili-, va ser la primera protagonista d'aquest treball. La vaig conèixer gràcies a Assís, i en la breu estona que va durar l'entrevista vaig poder conèixer una mica la seva interessant història.

Com l'Antonio, és una antiga usuària d'Assís, que ha participat de forma activa amb els medis i la premsa, de manera que està força acostumada a les càmeres.

Així i tot, es va obrir d'una manera molt sincera, explicant alguns successos personals realment durs, relacionats amb la seva etapa al carrer i la seva família.

Treballadora nata, amb més de 27 anys cotitzats es va veure en la situació de sense llar a causa de la seva addicció a l'alcohol, sumat a una sèrie de successos personals la van portar al carrer, on va estar alguns anys fins a poder sortir-se'n.

HISTÒRIES SORPRENENTS

El que tenen en comú tots els protagonistes fins a la data és la seva energia vital. Les seves ganes de tirar endavant són el que els hi ha fet seguir i refer-se fins a les persones que són avui en dia, superant qualsevol adversitat, entre les quals s'inclouen problemes familiars, casos d'abús i vexacions, violència domèstica i addiccions, entre d'altres.

En el llibre es recollirà de forma resumida la seva història en tan sols unes línies, tractant de sintetitzar al màxim un text que permeti empatitzar amb ells i trencar per una vegada amb els falsos estereotips i estigmes contra aquest col·lectiu humà.

TRACTAMENT DE LES IMATGES

Els retrats que apareixen adjunts en aquestes pàgines es van prendre posteriorment a les entrevistes, en una sessió breu, però molt profitosa pel que fa a resultats.

La seva postproducció s'ha realitzat amb Adobe Photoshop, utilitzant eines de tractament per a controlar la seva exposició, saturació, lluminositat, intensitat i control dels diferents canals i nivells.

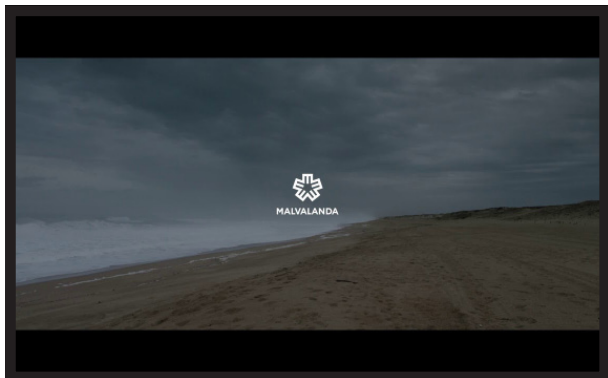
El procediment ha sigut el següent:

En primer lloc, es passa la imatge a blanc i negre controlant les tonalitats per colors, jugant amb la seva intensitat i saturació. Posteriorment s'aplica una correcció de l'enfoc, per tal de concentrar la mirada de l'espectador en un punt de la imatge.

Seguidament, es crea una capa de color negre, on s'aplica una màscara que servirà mitjançant l'eina del pinzell per dibuixar les zones que quedaran més il·luminades. Per últim, es combinen les diferents capes per convertir-les en un Smart Object, que serà rasteritzat.

Com a toc final es pot utilitzar l'eina esborrador tenint la imatge original en una capa inferior per tal d'aclarir una mica l'iris i dibuixar una mirada en color sobre un acabat en blanc i negre.

Shortdoc: Referències visuals

Storytelling

MADRE

El curtmetratge de Sorogoyen que ha estat nominat als Òscars de 2019, articula la narrativa del nen sobre plànols i seqüències que ens evoquen de manera indirecta i sota una veu en off el concepte que vol transmetre el nen, sense la necessitat tan sols de mostrar el seu rostre.

<http://www.telemadrid.es/programas/laotra-en-corto/laOtra-Corto-Madre-Rodrigo-Sorogoyen-2-1988821119--20180225101611.html>

Video

THE ATOMIC SOLDIERS - OPDOCS

El filmmaker holandès Morgan Knibbe apropa les visions i testimonis d'alguns dels protagonistes que van participar en el llançament de les bombes atòmiques de la IIGM. És molt interessant de cara a les entrevistes el tipus de plànols que es realitzen.

<https://www.nytimes.com/2019/02/12/opinion/atomic-soldiers.html>

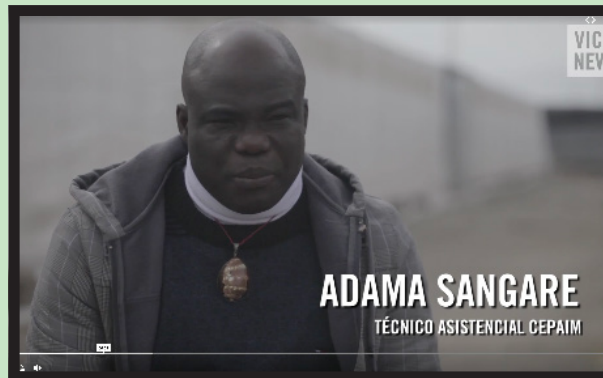

Narrativa

CARDS OF DARKNESS

El documental de Murray Siple segueix un grup d'homes sense llar que han combinat la recollida d'ampolles amb l'esport extrem de curses de carros de compres de carreres pels turons de Vancouver. Mostra que la vida al carrer és molt més que els estereotips que es mostren als mitjans de comunicació.

https://www.nfb.ca/film/carts_of_darkness/

Edició

EL FORMAT VICE

El format periodístic i pulcre que utilitza Vice en les seves entrevistes és una bona referència a tenir en compte, atès que no solament aporta informació sinó que la documenta amb imatges d'alta qualitat i amb una edició simple que funciona.

<https://video.vice.com/es/video/los-jornaleros-del-plastico/57178d8b712049c614d10381>

GUIÓ VISUAL

El curtmetratge començarà amb una pantalla en negre que ens indica una sèrie de dades sobre la gent sense llar a la ciutat de Barcelona, fent referència al nombre de persones en aquesta situació, i a les estadístiques que mostren quantes d'aquestes persones han patit o presenciat episodis d'aporofòbia.

Seguidament, una seqüència de primers plànols força tancats dels protagonistes ens mostraran els seus rostres, mirant a càmera.

En aquest punt comencen les entrevistes, intercalant diferents respostes dels protagonistes segons correspongui la pregunta; i jugant també amb l'ús de plànols conceptuals.

Aquests plànols fan referència a plànols que es rodaran en exteriors, mostrant de manera simbòlica un concepte del qual es parli en l'entrevista, sense en cap moment ensenyar cap rostre o silueta totalment visible, jugant amb l'enfoc i la profunditat de camp.

És important recalcar abans d'entrar en detall, què en tractar-se d'una temàtica molt castigada pels etiquetats i l'errònia percepció social, és important evitar caure en els estigmes.

RITME

Es pretén que la narrativa vagi en crescendo, començant per un moment amarg com pot ser el record d'una experiència passada relacionada amb l'aporofòbia o bé els primers dies en situació de sense llar, i acabant amb una història de superació com pot ser la de qualsevol dels protagonistes. Ja sigui per la trobada d'una casa d'acollida, la reinserció laboral, etc.

GUIÓ DOCUMENTAL

El guió del curtmetratge va regit per la posterior edició, atès que tot i que sí que es vertebrava sobre una estructura clarament pautaada, l'edició permetrà establir una continuïtat en la narrativa, a partir de la selecció i posterior extracció dels moments més interessants de cada entrevista.

En aquest sentit, resulta imprescindible adjuntar a continuació el guió de les entrevistes.

GUIÓ ENTREVISTES

El guió s'estructura sobre quatre pilars o fases:

0. Presentació

- El protagonista es presenta a càmera, i contesta a una sèrie de preguntes per tal de conèixer la seva situació personal actual (el seu nom, edat, on viu, quina és la seva activitat diària, etc).

1. Els primers dies

- De manera cronològica es pretén entendre com el protagonista va acabar en situació de sense llar, i com van ser els primers dies.

2. La vida al carrer

- Les preguntes cerquen recórrer amb l'ajuda de l'entrevistat l'activitat diària durant el temps que va estar en situació de sense llar, els seus sentiments i la seva visió al respecte, així com si va obtenir o no ajuda d'algun tipus.

3. La vida al carrer II

- En aquest punt és on es profunditza sobre l'aporofòbia, a través del testimoni del protagonista en el seu pas pel carrer.

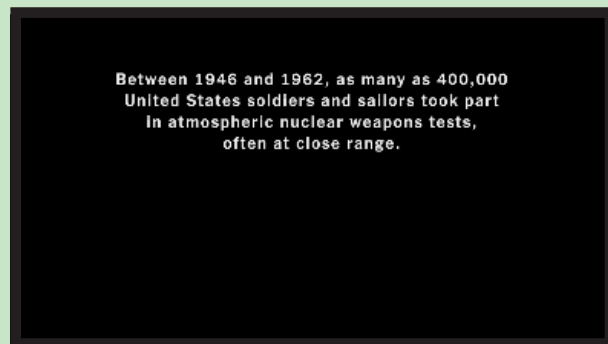
4. Tancament

- Clausura i agraïments.

ASPECTES TÈCNICS

El vídeo s'enregistrà en format 4k, per tal d'oferir una qualitat professional, a partir dels recursos que es detallen en la següent pàgina.

En el cas que l'arxiu final sigui força pesat, es preveu la seva publicació prèvia compressió amb el codex H.264, a 1080p en 25fps, que és l'estàndard de mercat.

Referència per l'escena d'inici.

Shortdoc: Primer teaser

Hoy en día, hay casi 3.600 personas sin hogar en la ciudad de Barcelona. En este documental se da voz a algunos de sus protagonistas. Esta es su historia.

Introducció

INTRODUCCIÓ

El shortdoc comença amb una pantalla en negre i un soroll ambiental de fons que ens recorda al so quotidià de qualsevol ciutat occidental. Seguidament apareixen uns crèdits en blanc sobre el fons que ens informen de la quantitat de persones sense llar a la ciutat de Barcelona, i dels propòsits del documental de forma resumida.

El text que apareix no és definitiu, atès que encara s'ha de treballar perquè pugui sintetitzar els objectius que hi ha darrere del documental, així com informar sobre la situació actual de les persones sense llar a la ciutat de Barcelona, a l'hora que faci menció a la temàtica de l'aporofòbia.

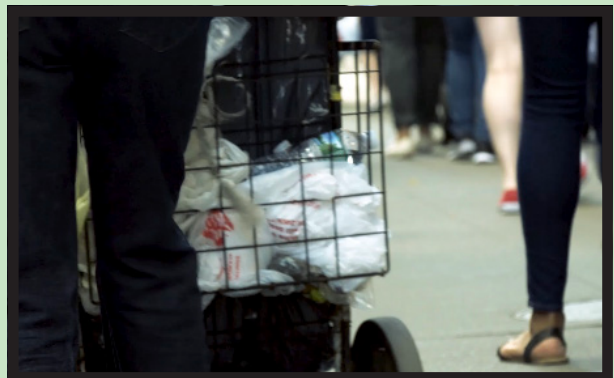
Per aquest motiu es preveu la següent estructura:

- Introducció: Text que informi sobre la situació actual i la relació d'aporofòbia en proporcions per persona.
- Entrevistes: Amb subtítols i amb clips d'addició.
- Final: Text que informi de la finalitat del documental, i hashtag que apel·li a trencar els estigmes, arrelats socialment...

"Hoy en día, hay más de 3.500 personas sin hogar en Barcelona. 1 de cada 3 han sufrido abusos y situaciones de violencia.

En este documental se da voz a algunos de sus protagonistas. Esta es su historia.

#Rompamoslosestigmas

Captures del teaser

TEASER

Aquest primer teaser pretén ser un preview del material recollit fins a la data, alhora que una guia per a poder entendre de manera visual com serà el shortdoc final.

Per aquest motiu s'utilitzen gran part dels recursos que aniran al material final, com per exemple una breu simulació de la introducció, l'ús de clips externs amb la veu dels protagonistes de fons, així com un closure amb els agraïments i el hashtag #Rompamoslosestigmas, com a exemple.

Aquest hashtag pot ser un punt clau per la difusió via xarxes i/o via online, per tal d'arribar a un major nombre d'audiència i dirigir trànsit i convertir-ho en visualitzacions.

https://drive.google.com/open?id=1NQo9WM9F0ZvqP6g_KQf-TUQSF5A14AlmA

Hoy en día, hay más de 3.600 personas sin hogar en la ciudad de Barcelona y sus cercanías.

Más de un 50% han sido agredidas verbal o físicamente estando en la calle, por motivos de discriminación racial, de género, o de pobreza.

Este documental pretende derribar los falsos mitos y clichés sobre este colectivo a través de su testimonio. Esta es su historia.

Introducció

SINOPSI

De la mateixa manera que el teaser, el shortdoc final comença amb una pantalla en negre i un soroll ambiental de fons que ens recorda al so quotidià de qualsevol ciutadà occidental. Seguidament apareixen uns crèdits en blanc sobre el fons que ens informen de la situació actual de les persones sense llar a la ciutat de Barcelona, i dels propòsits del documental de forma resumida.

El text que hi apareix pretén situar a l'espectador dins de la problemàtica i introduint el tema de l'aporofòbia, sense caure en el drama, fent-ho de forma objectiva. Les dades obtingudes de l'últim recompte de XAPSLL (Maig 2018). Per aquest motiu es preveu la següent estructura:

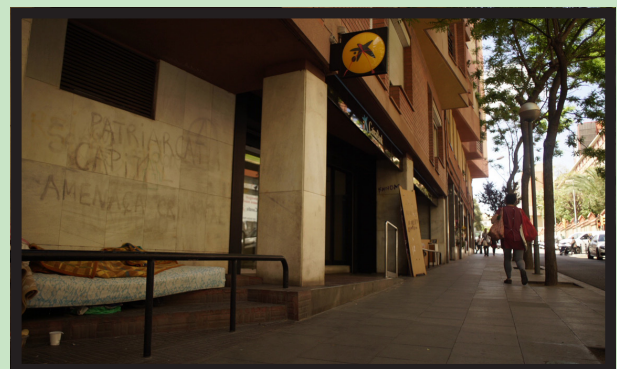
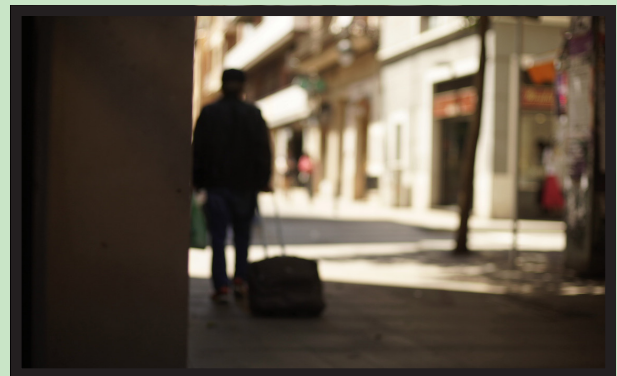
- Introducció: Text que informi sobre la situació actual i la relació d'aporofòbia en proporcions per persona.

- Entrevistes: Amb subtítols en Català i/o Castellà segons correspongui i amb clips d'addició descriptius de forma indirecta i alguns contemplatius i suggerents que podran filar la narració sense necessitat de fer-ho de forma evident.

- Final: Text que informi de la finalitat del documental, i hashtag que apel·li a trencar els estigmes, arrelats socialment.

SUBTRAMA

La subtrama del documental és subtil, però alhora fàcil d'entendre, jugant per exemple amb els ambients de rodatge de les entrevistes, que simbolitzen si la persona dorm actualment -en el moment de l'entrevista- en un pis d'acollida o bé al carrer.

Captures del shortdoc: https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1LeJF6aiqaYONI_5WxJSgla3eRo_DekYM

Shortdoc: Fitxa tècnica

Fitxa tècnica del Documental

A continuació es presenta la fitxa tècnica del curtmetratge documental, que si bé és certament amateur, és important que hi figuri per tal de dotar a la peça d'un aspecte formal, de la mateixa manera que qualsevol metratge o peça audiovisual professional.

ASPECTES TÈCNICS	INFORMACIÓ
Títol	Bisibilitza Barcelona
Títol Original	Bisibilitza Barcelona
Direcció	Alex Ruggeri (Direcció, Guió, Producció i Edició)
País	Espanya
Any	2019
Duració	20 min
Gènere	Curtmetratge Documental, Antropologia, Societat
Qualificació	Apte per tots els públics.
Plantell	Pilar, Antonio, Alfonso, Fran
Sinopsis	Una sèrie de persones que estan en situació de sense llarisme ens presenten les seves vivències a través d'una sèrie d'entrevistes íntimistes, on parlen de les problemàtiques que se'n deriven de viure al carrer en una ciutat com Barcelona.
Link	https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1LeJF6aiqaYONI_5WxJS-gla3eRo_DekYM

SONY A7SII

La càmera EVIL Sony A7sII és una mirrorless full frame amb un gran rang dinàmic i una sensibilitat extrema que permet fotografiar en condicions de molt baixa lluminositat a un rendiment molt alt.

En aquest sentit, resulta molt útil per a realitzar sessions fotogràfiques a l'exterior, sense presentar soroll fins a ISOs molt altes (de 100 a 102.400 ISO, extensible fins a 409.600 ISO).

D'altra banda, disposa de gravació interna de vídeos en 4K (3.840 x 2.160) i format XAVC S11, en format de fotografia complet (35mm).

A més de disposar de 12,2 megapíxels efectius, disposa d'un estabilitzador intern que permet gravar vídeos en moviment moderat sense presentar alteracions.

<https://www.sony.es/electronics/camaras-lentes-intercambiables/ilce-7sm2/specifications#features>

MICRÒFON EXTERIOR

S'utilitzarà un micròfon exterior de solapa d'Audio-technica que assegura una alta qualitat per l'enregistrament de les entrevistes. El micròfon omnidireccional permet captar fins a 18 kHz.

https://www.audio-technica.com/cms/wired_mics/773f9ef3ac56d89c/index.html

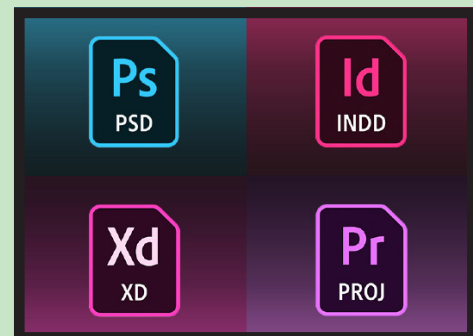

REFLECTORS I PANTALLES

Per tal de muntar el set fotogràfic s'utilitzarà una pantalla darrere de cada individu -per tal d'eliminar el fons-, així com un reflector que sostindrà en diferents angles segons la llum exterior que hi hagi el dia de la sessió.

Les mides dels reflectors seran força petites de 30 x 30 cm, mentre que la pantalla serà de mínim 60 x 60 cm.

<https://www.blogdelfotografo.com/difusores-y-reflectores/>

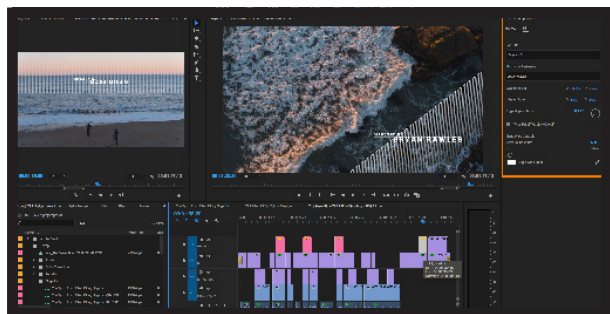
SOFTWARES

Els softwares utilitzats corresponen al paquet Adobe.

Per tal de procedir a l'edició de les fotografies, s'utilitzarà Lightroom i Photoshop de forma combinada. El posterior muntatge i maquetació del llibre es faran amb Indesign.

L'edició i colorització del vídeo es faran amb Premiere Pro, gràcies a la seva interfície que permet combinar ambdues accions.

<https://www.adobe.com/es/products/catalog.html>

COMPRESSIÓ

Per tal de facilitar la publicació via online (web i xarxes socials), es preveu utilitzar el còdec de compressió H.264, a 1080p i 25fps.

El format 1080p és format de visualització d'alta definició amb una resolució de 1920x1080 píxels. La "p" significa progressiu, és a dir, que els frames apareixeran de forma progressiva, un darrere l'altre.

Els fps són les sigles de frames per segon. Tenint en compte l'estàndard de TV d'Europa, de 24fps i sabent que el vídeo haurà estat enregistrat a 4k a 60fps, la qualitat no es perdrà en absolut en el procés de compressió, i s'assegura el visionat òptim.

Aquestes condicions responen a l'estàndard de mercat. És important que sigui així no solament per la dimensió de l'arxiu, sinó perquè el contingut sigui accessible des del nombre més gran de reproductors possibles. Parlem dels reproductors de xarxes socials com Facebook, Instagram, Twitter, Youtube, Vimeo, etc.

Com més accessible sigui el vídeo, el nombre d'espectadors potencials serà major.

PUBLICACIÓ ONLINE

Per tal de publicar el contingut via online, es preveu l'ús de xarxes socials segons els següents criteris, un cop creades les respectives comptes.

FACEBOOK

Es crearà una fanpage amb el nom del projecte. Les publicacions seran de dos tipus:

- Un fragment/teaser del vídeo complet segons els requeriments de la pàgina amb un link per veure el vídeo complet a Vimeo.
- Un post amb el link del llibre.

INSTAGRAM

Es vincularà la fanpage de Facebook. Les publicacions seran de dos tipus:

- Un fragment/teaser del vídeo complet segons els requeriments de la pàgina amb un link per veure el vídeo complet a Vimeo.
- Un post amb el link del llibre.
- Diversos posts amb els retrats dels protagonistes i les seves històries resumides de forma breu.

VIMEO

Es publicarà el vídeo complet de forma oberta, en la més alta qualitat possible, es poden afegir subtítols si és necessari.

WORDPRESS

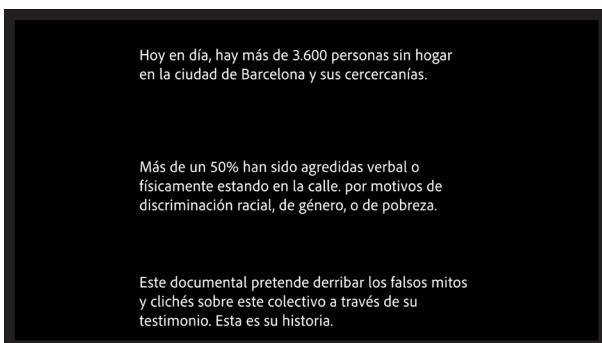
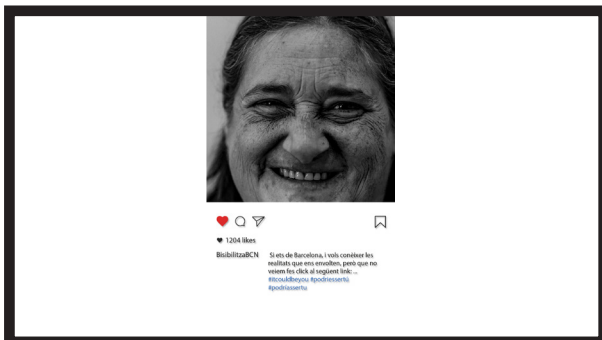
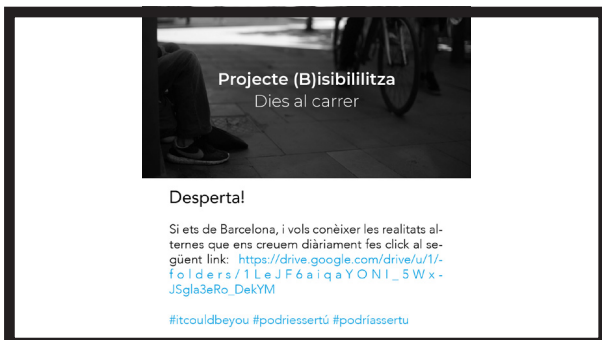
Es preveu si és necessari la creació d'un WordPress per la digitalització del llibre i explicar el projecte, de forma breu i simple.

Recordem que la fase de publicació està contemplada, però no és indispensable per a la consecució del treball, i atindrà a la voluntat dels protagonistes i les associacions implicades. En el seu defecte, es pot publicar de forma privada, a mode de simulació.

SIMULACIÓ

Tal com s'ha comentat al llarg del treball, per temes de drets i propietat intel·lectual finalment no es podrà procedir a la publicació real del treball a través de les xarxes socials. Malgrat això, es farà una simulació -de forma privada-, d'algunes de les publicacions comentades més amunt.

Alguns posts són transmèdia, de manera que per tal d'estalviar temps i evitar repetir una mateixa publicació en diferents formats, s'ha procedit a realitzar una publicació en cada xarxa social triada: Facebook, Instagram i Vimeo.

Posts de Facebook, Instagram i Vimeo.

POST FACEBOOK

El post de Facebook consistirà en una publicació amb el link del llibre, en la qual simplement es requereix una fotografia -un retrat present al llibre-, un breu text que resumeixi el que és i vol representar el llibre, i un breu claim que funcioni com a Call To Action amb l'enllaç on estigui publicat el llibre de forma online, i alguns hashtags comuns del projecte per a posicionar el post a la xarxa.

Les dimensions mínimes requerides per aquesta tipologia de publicació són de 1200 x 628 px.

<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/19uTRKuxPO7n4i6XuTRPd63iVRNeNjNv>

POST INSTAGRAM

El post d'Instagram consistirà en una publicació estàndard de la xarxa social. La idea sobre el contingut que es generarà a Instagram és aprofitar al màxim els punts forts de la xarxa. En aquest sentit, es pretén crear un feed que cridi visualment, de manera que ha d'estar format per publicacions que siguin potents tant a nivell visual -retrats- com a nivell de contingut textual -extracte de les entrevistes-. Per tal de crear repercussió és igualment important crear els hashtags adequats en sincronia amb els de Facebook per posicionar les publicacions.

Les dimensions mínimes requerides per aquesta publicació són de 1080 x 1080, en format 1:1. Aquest tipus de format presenta molts més avantatges respecte al vertical i l'horitzontal, atès que garanteix més visibilitat, ja que Instagram està optimitzat per a mostrar aquest tipus de publicacions en un format major.

<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/19uTRKuxPO7n4i6XuTRPd63iVRNeNjNv>

POST VIMEO

A Vimeo, simplement es publicarà el vídeo complet en la més alta qualitat possible, utilitzant l'estàndard de 1080p, per tal de garantir que es pugui reproduir en la majoria de reproductors de forma online. Els subtítols aniran inclosos dins el vídeo, de manera que no serà necessari crear-ne d'exterioris.

Finalment, es crearan etiquetes per posicionar-lo i s'elaborarà un text que resumeixi la sinopsi en tan sols unes poques línies.

<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/19uTRKuxPO7n4i6XuTRPd63iVRNeNjNv>

Conclusió

La recerca darrere del projecte (B)isibilitza Barcelona, determina que si bé alguns estigmes presents en la societat -com la drogodependència- es compleixen en el col·lectiu de gent sense llar de Barcelona i la seva rodalia, un gran percentatge -podríem dir que la majoria- de persones que acaben en situació de carrer són per causes no relacionades amb aquests factors.

Podem veure tant en el curtmetratge com en el foto llibre com els protagonistes han demostrat a través de la seva història personal què no compleixen els estereotips imposats per la societat. Tot i que no s'ha afegit al muntatge final, podem veure com en el guió es pregunta sobre la situació laboral. Les respostes al respecte són realment sorprenents, amb una mitjana de 20 anys treballats per persona. Aquest fet, permet confirmar la hipòtesi plantejada a l'inici d'aquesta recerca, atès que qualsevol persona, independentment del seu estrat socioeconòmic i cultural és susceptible d'acabar en aquesta situació, dilapidant els clàssics clixés i mites imposats per una societat que cerca més aviat ometre el problema, que tractar de solucionar-lo.

Les causes que deriven en una situació de sense llar són moltes i molt variades, però sí que podem afirmar que solen estar relacionades amb problemes familiars, d'herències i laborals. Arran de les entrevistes, una constant que sí que ha sigut un factor comú en aquest procés, ha sigut la manca d'especialització laboral i la formació. Aquest factor, el podem relacionar fàcilment amb diferents successos i antecedents que han tingut lloc en l'àmbit nacional, com per exemple la crisi econòmica de 2008, la història del país o bé el modus vivendi després de la globalització i l'avanç de la tecnologia. Hem de tenir en compte que el perfil mitjà d'una persona sense llar a la ciutat de Barcelona és el d'un home amb una edat adulta avançada. Sumant a més les escasses condicions d'higiene, descans i altres personals que poden patir i que es deriven del fet de no disposar de llar, podem dir què trobar feina en aquesta situació és gairebé impossible. Per aquest motiu s'ha demostrat que la iniciativa Housing First és la millor opció en aquest tipus de casos, ja que oferint primer un habitatge, la persona pot cobrir aquestes necessitats bàsiques, de manera que serà molt més fàcil que es pugui reincorporar al mercat laboral.

Pel seu testimoni, hem pogut saber també que més d'un 50% de la mostra ha patit o presenciado algun tipus d'atac, i que ha sigut, des del seu punt de vista, motivat per l'aporofòbia i els prejudicis clàssics. Les agressions més notòries han sigut les verbals i psicològiques davant de les físiques. Malgrat això, s'ha demostrat que en el 90% dels casos, no hi ha denúncia per part de l'agredit. Aquest fet ens motiva a pensar que els mecanismes legals i judicials que hi ha per defensar aquest tipus de situacions són nuls o pràcticament inexistents; un argument que ens porta a assumir que el mateix estil de vida del carrer porta la violència com un fet inherent, implica que la societat està deixant de banda a una persona en el seu moment més vulnerable. Aquest fet certifica que la problemàtica del sense llarisme és un greu problema estructural que es deriva d'un capitalisme salvatge que ens dicta com viure i què fer en cada moment, evadint la responsabilitat social que tenim envers la gent que ens envolta, oblidant que l'ésser humà és un ésser fet per a viure en societat, i no aïllat en el seu individualisme. Atès que ens dirigim cap a una societat individualista, és realment necessari que les persones intentem estar el més compromeses possible en un sentit més global de les coses. Més a prop del medi ambient i de les seves necessitats, més conscients respecte a la nostra responsabilitat envers els altres, assistint així al naixement d'un nou teixit social, generat per nous fluxos i hàbits de les persones.

En aquest punt s'ha de reivindicar el paper del disseny, atès que es pot fer servir com a eina de canvi, com a mitjà per a crear solucions innovadores i inclusives què tinguin en compte tots els aspectes de qualsevol projecte. No serem capaços de generar aquest canvi si solament tenim en compte els fets i les premisses, de manera que és fonamental incloure a les persones i l'ecosistema implicats en el procés, de manera holística.

WEBGRAFIA

FOTOGRAFIA

Esto No es Arte. (-). HOMELESS, RETRATO DE LA MARGINALIDAD POR LEE JEFFRIES. -, de Esto No es Arte. Site web: <http://estonoesarte.com/lee-jeffries/>

Iñigo Echenique. (2018). Homeless. -, de All These Humans. Site web: <https://www.allthesehumans.com/galeria/homeless/>

Hans Gutknecht, Álvaro Méndez. (2017). I am homeless: un año fotografiando a los sin techo de Los Ángeles. -, de PhotoLari. Site web: <https://www.photolari.com/i-am-homeless-un-ano-fotografiando-a-los-sin-techo-de-los-angeles/>

Ricardo Alcaide. (2010). "A PLACE TO HIDE" RICARDO ALCAIDE . -, de Galería Blanca Soto. Site web: <https://www.galeriablancasoto.com/ricardo-alcaide-a-place-to-hide--->

Aaron Draper. (2015). Underexposed. Retratos de personas sin hogar que cambiarán tu forma de ver las cosas. -, de Old Skull, Jandro Martínez. Site web: <https://www.oldskull.net/fotografia/retratos-de-personas-sin-hogar-que-cambiaran-tu-forma-de-ver-las-cosas/>

Thomas Wirthensohn. (2015). Homme Less. -, de Nowness. Site web: https://www.nowness.com/story/homme-less-mark-reay-thomas-wirthensohn?utm_source=YOOUT&utm_medium=SM&utm_campaign=YT1001

Sebastiao Salgado. (2017). Conociendo a Sebastiao Salgado. -, de DR Escuela, David Rieri. Site web: <https://drescuola.com/sebastiao-salgado/>

Graciela Iturbide. (2018). La mirada antropológica de Graciela Iturbide. -, de El País. Site web: https://elpais.com/elpais/2018/05/31/album/1527775617_113388.html#foto_gal_1

Pinardi S., Merleau-Ponty. (2011). VISIBILIDAD, INVISIBILIDAD Y EXPRESIÓN: REFLEXIONES EN TORNO A LA «ONTOLOGÍA DEL SENTIR» PROPUESTA POR MERLEAU-PONTY. (Artículo, Universidad Simón Bolívar) Sitio web: <http://revistas.usal.es/index.php/0213-3563/article/viewFile/11678/12091>

Marta Mas Girones [@leentrelineas]. (18 Març 2018). "Puedo escribir los versos más tristes esta noche, pero, si vienes, me follas, me abrazas y me vuelves a querer, te juro que me los guardo." (No quiero ser Neruda). [Imatge Instagram]. Recuperat de <https://www.instagram.com/p/Bgedl8WB2Lj/>.

Mogens Trolle [@mogenstrolle]. (17 Maig 2019). BIG CAT SOUL / Four close encounters with wild tigers and lions from India and Kenya, respectively. Staring into those powerful golden eyes of big cats makes time stand still. [Imatge Instagram]. Recuperat de https://www.instagram.com/p/BxklpVNFH_E/.

Lee Jeffries [@lee_jeffries]. (19 Maig 2019). A "Classic" What exactly, does that mean? I reckon, for a photographer, it's an image that epitomises both his aesthetic and sensibility. One that will stand the test of time long after he's gone... [Imatge Instagram]. Recuperat de https://www.instagram.com/p/Bxp3TOOg_HZ/.

Ryan Razon [@kodaklosers]. (15 Gener 2019). @annaelisephoto Chosen by @noahrupypphoto. [Imatge Instagram]. Recuperat de <https://www.instagram.com/p/Bso1TLZgYt4/>.

Referències II

ICON Spain [@iconelpais]. (9 Abril 2019). Cuando se reunió con Barack Obama en 2008, Michael Keaton pretendía hablar sobre el medio ambiente, pero el entonces inminente presidente de Estados Unidos arrancó la charla con: "Oye, ¿por qué ya no haces películas?"... [Imatge Instagram]. Recuperat de <https://www.instagram.com/p/BwBjN2iAb1H/>.

Bambú [@allthesehumans]. (19 Mayig 2019). Desde hace ya un año, me planteo retos de 32 días que escribo en un cuaderno. Desde el momento en que cobran forma escrita, se convierten en una misión que cumplo, atravesando todos los obstáculos que puedan aparecer en mi camino... . [Imatge Instagram]. Recuperat de https://www.instagram.com/p/BxpO_I3nv-n/.

Miki Sarábiez [@mikisarabiez_photography]. (15 Maig 2019).***Proyecto "¿TRUCO O RETRATO?" *** La personalidad viene bruta en los genes pero quien te la moldea es la vida. Estuve con Álex solo unos segundos. Se encontraba gesticulando en el único rayo de luz dorada que aún entraba entre los edificios... [Imatge Instagram]. Recuperat de https://www.instagram.com/p/Bxe_DyxlW6/.

Brandon Woelfel [@brandonwoelfel]. (28 Febrer 2019). Throwback... almost Thursday to 4 Photographers Shoot the Same Model, including a photo not shown in the video! [Imatge Instagram]. Recuperat de <https://www.instagram.com/p/Buad-60DRMZ/>.

DOCUMENTALS

Decia Films / Amazonas Images / Solares Fondazione delle arti (Producció) Wenders, W. i Ribeiro Salgado, J. (Direcció) (2014). *The Salt of the Earth* [Documental]. París.

Kinetique / Sagittaire Films (Producció) Bertoglio, E. (Direcció) (1981). *Downtown 81* [Fals Documental]. Nova York.

Humankind Production (Producció) Arthus-Bertrand, Y. (Direcció) (2015). *Human* [Documental]. París.

Del Puy Alvarado, M. & Sorogoyen, R. (Producció) Sorogoyen, R. (Direcció) (2017). *Madre* [Curtmetratge]. Madrid.

Otoxo Productions / BCN Street Talk (Producció) Otoxo Productions (Direcció) (2017). *Street Teacher*. [Trailer Documental]. Barcelona: <https://vimeo.com/277059675>

Otoxo Productions / TV3 (Producció) Otoxo Productions (Direcció) (2011). *La Lliga*. [Trailer Documental]. Barcelona: <https://vimeo.com/21013840>

Otoxo Productions / La Casa de Carlota (Producció) Otoxo Productions (Direcció) (2011). *Design-Ability*. [Trailer Documental]. Barcelona: <https://vimeo.com/221065018>

ARTICLES

Hertel, C. (7 Desembre 2018). Un día con una familia sin hogar. [Article en web]. Recuperat de <https://www.vice.com/es/article/wjkk9y/familia-sin-hogar-berlin>.

Villalba, J. (11 Desembre 2018). La doble discriminación de las personas sin hogar con animales [Article en web]. Recuperat de <https://www.vice.com/es/article/59vjmx/personas-sin-hogar-perros-mejores-amigos-faada>.

Lores, A. (5 Maig 2017). Sin casa y con la regla: ¿cómo se apañan las mujeres sin hogar en España?. [Article en web]. Recuperat de <https://www.vice.com/es/article/wnw5pb/regla-mujeres-sin-hogar-espana>.

XAPSELL (Maig 2018). Recompte de persones sense llar a Barcelona [Infografia en web]. Recuperat de https://recompte.barcelona/?page_id=3206&lang=es?page_id=3206&lang=es

REPORTATGES

Knibbe, M. (12 Febrer 2019). The Atomic Soldiers [Op-Docs, Videoreportaje online]. Recuperat de <https://www.nytimes.com/2019/02/12/opinion/atomic-soldiers.html>

Chai Vasarhelyi, E. & Chin, J. (31 Octubre 2018). What if He Falls? [Op-Docs, Videoreportaje online]. Recuperat de <https://www.nytimes.com/2018/10/31/opinion/what-if-he-falls.html>

Soy Cámara CCCB (11 Maig 2018). Vomitorios [Video online]. Recuperat de <https://www.youtube.com/watch?v=moyCxawaP-8>

Sin Filtros (23 Desembre 2016). Vivir sin techo [Videoreportaje online]. Recuperat de <https://www.youtube.com/watch?v=OopJCSvjgYY>

This Guy Edits (16 Març 2019). Whiplash brilliant edition [Video online]. Recuperat de <https://www.youtube.com/watch?v=3qYB1qLx4R8>

Nicola Bozzo (9 Març 2019). Kathmandu [Video online]. Recuperat de <https://vimeo.com/322496208>

Thomas Wirthensohn (2015). Homme Less [Video online]. Recuperat de <https://vimeo.com/116983059>

Batecs, Experiències que transformen (20 Febrer 2019). Viure en una furgoneta [Video online]. Recuperat de <https://latidos-sjd.org/ca/videos-trencant-prejudicis/viure-en-una-furgoneta/>

Stories (8 Juliol 2015). Raw Portraits Of The Homeless In America [Video online]. Recuperat de <https://www.youtube.com/watch?v=-7plw-gqx6o&feature=youtu.be>

Homeless Fonts Arrels (1 Junio 2014). Guillermo Homeless Fonts [Video online]. Recuperat de https://www.youtube.com/watch?v=zVltxpMw_eo&t=10s

Contramedia Films (2015). Delitos de Odio [Video online]. Recuperat de <https://vimeo.com/112261718>

ASSOCIACIONS

Centre d'acollida Assís. Associació de Voluntariat de Sant Gervasi-Sarrià (Barcelona). Site web: <https://www.assis.cat/>

Fundació Barcelonactua. Associació de Voluntariat de Gràcia i el Raval (Barcelona). Site web: <https://www.barcelonactua.org>

Serveis Socials Sant Joan de Déu (Barcelona). Branca de Serveis Socials de l'Ordre Sant Joan de Déu. Site web: <https://www.sjdserveissocials-bcn.org/cat>

Fundació Arrels. Associació de Voluntariat del Raval (Barcelona). Site web: <https://www.arrelsfundacio.org/es/>

Annex I: Projectes similars

FORTALECENDO PESSOAS, REESCREVENDO HISTÓRIAS

És un llibre impulsat pel Secretariat Municipal d'Assistència i Desenvolupament Social de São Paulo a Brasil, que en forma de fotoreportatge ens presenta una sèrie de testimonis de gent en situació de sense llar i risc d'exclusió social que s'ha pogut beneficiar gràcies a un programa d'ajudes gestat conjuntament amb la prefectura de la ciutat i la cooperació de la UNESCO.

El programa, que pren el nom de "Projeto Desafios do Sistema Único de Assistência Social na Metrópole de São Paulo", té l'objectiu de consolidar un sistema únic d'assistència social per la metròpoli brasilera, promovent el benestar i la protecció social de col·lectius en risc d'exclusió social, com famílies, infants, adolescents i joves, persones amb diversitat funcional i psíquica, persones en situació de carrer i addictes, entre d'altres.

Es cerca a través de la creació d'una xarxa de treball sinèrgica on s'involucren diversos actors d'índole pública i privada, la millora en l'efectivitat de les accions realitzades des de l'ajuntament.

CONTACTE

He tingut l'oportunitat de conèixer i entrevistar a una de les co-autores del llibre, en qualitat de periodista, que ha sigut la responsable de realitzar totes les entrevistes i algunes de les fotografies dels testimonis que es presenten en aquest llibre, com a cas d'èxit del programa impulsat per la prefectura de São Paulo.

Ens referim a Simone Biehler Mateos, una periodista nativa de la ciutat brasilera amb més de 30 anys d'experiència en el camp del periodisme i la documentació social a través de reportatges i columnes setmanals en un dels diaris més prestigiosos de la ciutat.

A continuació es presenta un extracte de l'entrevista, que ens permet obtenir un punt de vista molt útil per acotar el guió de la nostra entrevista, a més de conèixer altres aspectes de la mateixa problemàtica en altres indrets del món.

Alguns dels protagonistes del llibre.

ENTREVISTA

Alex:Pots recordar alguna història de superació personal del programa especialment impactant per a tu?

Simone:Recordo una entrevista en particular amb un noi ex-drogodependent. Des de l'ajuntament es van proporcionar 10 càmeres a 10 persones perquè captessin el què ells veien de forma quotidiana. Aquest noi, en plena addicció va rebre una d'aquestes càmeres. El primer pensament va ser vendre-la per a seguir consumint. No obstant, el fet que després de tants anys sense que ningú diposés cap mena de confiança en ell, el va fer agafar el projecte amb més ganes que mai. El què li semblava realment sorprenent, és que no tan sols tots els participants van retornar les càmeres, sinó que les seves fotografies van ser tot un gran èxit! Les imatges es van dur a una exposició, i les més rellevants s'han acabat convertint en murals presents a molts racons de la ciutat.

Alex:Consideres que les barreres que sovint ens separen de la gent que està en situació de sense llar són psicològiques?

Simone:Totalment. Les persones que m'he anat trobant al llarg d'aquest projecte carreguen un bagatge emocional immens. En aquest sentit, no són gens diferents de nosaltres. Solament les difícils circumstàncies i experiències que han passat els han portat al carrer. En aquest projecte vaig conèixer històries personals realment molt dures, i els testimonis ho expliquen d'una manera tan natural que sembla increïble.

Alex:Coneixes la problemàtica a la ciutat de Barcelona? Creus que hi ha gaires diferències respecte a São Paulo?

Simone:Fa poc temps que sóc a la ciutat, no obstant, sí que he vist a força gent en situació de sense llar. Des de la meua experiència opino que majoritàriament el col·lectiu de São Paulo, està força relacionat amb el consum de drogues que es deriva del gran nivell de pobresa del país, mentre que aquí, en termes generals, el nivell de pobresa no és tan alt, ja que hi ha una inversió pública que tot i que no soluciona la problemàtica, ofereix algunes eines d'ajuda que allà ara per ara són inexistents. Per aquest motiu, penso que aquí no hi ha una relació evident del sense llarisme amb la drogodependència.

PRESENTACIÓ I CONTACTE

- Et pots presentar breument a càmera?
- Quants anys tens?
- On vas néixer?
- Quan vas arribar a Barcelona? (En el cas que sigui estranger)
- Quin va ser el motiu per venir a viure a la ciutat? (En el cas que sigui estranger)
- Tens estudis?
- Quina és la teva vida laboral?
- Quina és la teva activitat diària actual?
- Quina és la teva situació actual? (Casa, família, etc.)

PRIMER DIA AL CARRER

- Em pots explicar la teva història personal?
- Com vas arribar a la situació de sense llar?
- Com van ser els primers dies? Podries recordar-los?
- Com et vas sentir?
- Vas tenir alguna mena de suport, ajuda, complicitat, acollida?

LA VIDA AL CARRER

- Quina era la teva rutina?
- Què feies per obtenir aliment, roba, sostre, etc?

- Vas recórrer a alguna mena d'ajuda?
- La vas trobar?
- Com et senties?
- Com et senties envers la gent i la teva situació anterior?
- Trobaves complicitat o rebuig en la gent que veies diàriament?

LA VIDA AL CARRER II

- En el temps que has estat al carrer, has patit alguna situació violenta?
- N'has presenciada alguna?
- Vas recórrer a alguna mena d'ajuda?
- La vas trobar?
- Com et vas sentir?

TANCAMENT

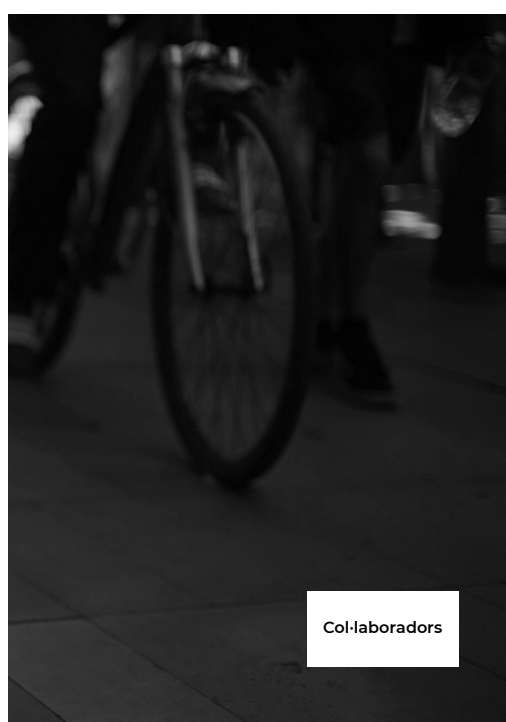
Clausura i agraïments.

L'entrevista es preveu que es faci en un format obert, sempre pensat perquè l'entrevistat estigui còmode i es pugui espaiar tant com vulgui. Per aquest motiu, les preguntes són força orientatives, ja que si bé són un esquelet imprescindible, l'ordre dependrà de la narració del protagonista. Addicionalment és important mencionar que en tot moment les entrevistes estaran sota la supervisió d'un professional de l'àmbit, de manera per tal d'evitar caure en els prejudicis i els estigmes sovint inconscients.

Annex III: Portada

Certament, tots els drets d'imatge estan reservats, i la publicació del llibre, únicament contempla la seva difusió via UOC internament, a fi de completar el TFG i per objectius acadèmics, però sense incórrer en finalitats comercials.

Possibles exemples de portada i contraportada

Primers prototipats i models de l'interior

Ehenitius, quas rercietur, auda explit quos maximin velique dolent vel et, nec-tem faciet ad quatemolerspernam voluptam aut dolorum endessi quae del id qui od moluptas dolori iliberio et, cus duntio et quost, te volupta veritat usantis cum quas res eum ipsae que porestiis veliqui aspidelidit id ex et pro veria quis et autatur ab il ipsunt, acerro dolla aut dus ut liqui occusan disquiatque voluptatist, es et labo. Itam reruntiam sit alique lanis iniet lam fuga. Itae veris sin eum faccumendae. Ur, ulla quae quis anihiliquis expedipsum faces imi, none simus dolupti orenim asit, officim impor ad quuntotas accum et fuga. Nequis- quae et ut omnient volo id quat idenia nos ut modi dit dolore, utat volores etus, cus, quasi aut eum estrum que simo dolupti nc

Ehenitius,

quas rercietur, auda explit quos maximin velique dolent vel et, nectem faciet ad quatemolerspernam voluptam aut dolorum endessi quae del id qui od moluptas dolori iliberio et, cus duntio et quost, te volupta veritat usantis cum quas res eum ipsae que porestiis veliqui aspidelidit id ex et pro veria quis et autatur ab il ipsunt, acerro dolla aut dus ut liqui occusan disquiatque voluptatist, es et labo. Itam reruntiam sit alique lanis iniet lam fuga. Itae veris sin eum faccumendae.

"Xerume voluptatis et esto con nus assi vit"

Itae veris sin eum

Annex V: Formats descartats

Per manca de temps, així com de pressupost, s'ha procedit a descartar la impressió del fotollibre, així com la seva preparació de preimpressió en format digital. No obstant, s'inclou a continuació totes les directrius i aspectes tècnics elaborats fins a la data per a mostrar el procés, i disposar d'aquestes eines per realitzar la versió digital, i alhora per si en un futur pròxim és possible fer la impressió possible.

Directrius per la pre-impressió

- La portada i contraportada estan conformades per una mateixa fotografia que serà editada primer via Photoshop en blanc i negre, amb un tractament similar al dels retrats, i després dividida en dues meitats iguals en proporció, que és repartiran en ambdues pàgines segons correspongui.
- Els títols, segells i subtítols -si s'escau- aniran presents en la portada de la forma més minimalista possible.
- Els segells (logotips) que hi apareguin seran els de les entitats que hagin col·laborat de forma directa o indirecta amb el projecte, incloent-hi el logotip de la UOC.
- El llibre inclourà un breu índex de continguts i un pròleg, amb els agraïments i els objectius del projecte.
- La primera plana, després de la portada inclourà una secció amb els drets de distribució, autoria i propietat intel·lectual.
- El contingut constarà de dues pàgines consecutives i en la mateixa plana per cada protagonista que hi aparegui.
- El contingut constarà d'una pàgina amb una fotografia a pantalla completa, i una altra on apareixerà un text que serà un resum dels punts o punt més interessant de les entrevistes realitzades, conjuntament amb un peu de fotografia.
- La contraportada inclourà un espai en blanc per si es preveu comercialitzar el llibre en un futur (codi de barres).

Aspectes tècnics de la impressió

- Les portades i contraportades del llibre s'imprimiran en cartolina gràfica de 240-270 grams (més dura que l'estucada de 300g), plastificada en mate i amb solapes, per tal de donar-li cos al llibre, protegir el plastificat i evitar que la coberta es pugui doblegar.
- Respecte al contingut, s'imprimirà en paper fotogràfic (estucat) setinat per tal d'afavorir la millor qualitat possible.
- Se cerca un gramatge alt de 300 g per tal d'evitar que les pàgines s'arruguin i la lectura i la visualització de les fotografies sigui òptim.
- La relació d'aspecte del llibre serà de 4:3, d'aproximadament 25 cm d'amplada x 33,33 cm d'alçada, no obstant es pot preveure adaptar les mides a un disseny existent segons l'estàndard DIN, com per exemple un DIN A4 o bé reduir-lo fins a un DIN A3, per a crear un format més accessible (de butxaca).

Pla de Rodatge del Curtmetratge Documental per dies (Entrevistes I)

Nom de la Producció: Projecte (B)isibilitza Barcelona.

Dia de Rodatge: Divendres 26 d'Abril 2019.

HORA	Nº PLA	DESCRIPCIÓ	NOTES	ACCIONS CÀMERA	ATREZZO
9:00	0_A	Muntatge i proves de càmera sense protagonista.	Preparem el set i montem càmera	-	Cadira sobre paret de color verd
10:00	0_B	Citació de la primera protagonista, coordinador i entrevistadora auxiliar.	Primera prova de càmera amb la protagonista (Pilar "Pili")	Provem plànols amb diferents objectius i distàncies	-
10:30	1 - 6	Primer pla. Comença l'entrevista.	Entrevista protagonista (Pilar "Pili")	Definim objectiu, distància focal i comencem a gravar (REC).	-
11:00	0_C	Citació del segon protagonista, coordinador i entrevistadora auxiliar.	Primera prova de càmera amb el protagonista (Antonio "Antoni")	Provem plànols amb diferents objectius i distàncies	Afegim un biombo
11:30	7 - 12	Primer pla. Comença l'entrevista.	Entrevista protagonista (Antonio "Antoni")	Definim objectiu, distància focal i comencem a gravar (REC).	-

Dia de Rodatge: Dissabte 27 d'Abril 2019.

HORA	Nº PLA	DESCRIPCIÓ	NOTES	ACCIONS CÀMERA	ATREZZO
11:00	0_D	Muntatge i proves de càmera sense protagonista.	Preparem el set i montem càmera	-	Cadira sobre pissarra de color verd
11:15	0_E	Citació del tercer protagonista, coordinador i entrevistadora auxiliar.	Primera prova de càmera amb el protagonista (Josep "Olesti")	Provem plànols amb diferents objectius i distàncies	-
11:30	3	Primer pla. Comença l'entrevista.	Entrevista protagonista (Josep "Olesti")	Definim objectiu, distància focal i comencem a gravar (REC).	-

Annex VII :Pla de Rodatge

Pla de Rodatge del Curtmetratge Documental per dies (Entrevistes II)

Dia de Rodatge: Dissabte 4 de Maig 2019. Localització: Terrassa interior d'una cafeteria de Gràcia.

HORA	Nº PLA	DESCRIPCIÓ	NOTES	ACCIONS CÀMERA	ATREZZO
12:30	0_F	Muntatge i proves de càmera sense protagonista.	Preparem el set i montem càmera	-	Cadira sobre paret blanca sobre enfiladissa
13:00	0_G	Citació del tercer protagonista, coordinador i entrevistadora auxiliar.	Primera prova de càmera amb el protagonista (Alfonso)	Provem plànols amb diferents objectius i distàncies	-
13:15	13 - 18	Primer pla. Comença l'entrevista.	Entrevista protagonista (Alfonso)	Definim objectiu, distància focal i comencem a gravar (REC).	-

Dia de Rodatge: Diumenge 2 de Juny 2019. Localització: Terrassa interior d'una cafeteria de Gràcia.

HORA	Nº PLA	DESCRIPCIÓ	NOTES	ACCIONS CÀMERA	ATREZZO
16:00	0_H	Muntatge i proves de càmera sense protagonista.	Preparem el set i montem càmera	-	Cadira sobre fons de fusta.
16:15	0_I	Citació del tercer protagonista, coordinador i entrevistadora auxiliar.	Primera prova de càmera amb el protagonista (Fran)	Provem plànols amb diferents objectius i distàncies	-
16:30	19 - 24	Primer pla. Comença l'entrevista.	Entrevista protagonista (Fran)	Definim objectiu, distància focal i comencem a gravar (REC).	-

Pla de Rodatge del Curtmetratge Documental per dies (Exteriors)

Dia de Rodatge: Dimarts 7 de Maig 2019. Localitzacions: Carrers del Gòtic, Gràcia i Born. Parc de la Ciutadella.

HORA	Nº PLA	DESCRIPCIÓ	NOTES	ACCIONS CàMERA
10:00	25 - 30	Persona passant per davant de càmera (esquenes).	Gravem a diferents spots del Gòtic, Gràcia i el Born.	Plànols Generals i Conjunts.
11:00	31 - 39	Persona sentada en un banc o cantonada (esquenes o lateral).	Gravem a diferents spots del Gòtic, Gràcia i el Born.	Plànols Generals i Conjunts.
11:30	40 - 50	Plànols de gent dormint al carrer o en parcs (d'esquenes o lateral).	Gravem al Gòtic i al Born.	Plànols Generals, Conjunts i Sencers.
13:30	40 - 45	Plànols del dia a dia de diferents persones del carrer. Home dels llibres.	Gravem a Gràcia.	Plànols Conjunt, Sencers i Detall.
14:00	46 - 50	Plànols del dia a dia de diferents persones del carrer. Casa d'Alfonso.	Gravem a Gràcia.	Plànols Conjunt, Sencers i Detall.
14:30	51 - 60	Plànols del dia a dia de diferents persones del carrer. Gent al caixer.	Gravem a Gràcia.	Plànols Conjunt, Sencers i Detall.
16:00	61 - 66	Plànols del dia a dia de diferents persones del carrer. Plànols Específics.	Gravem a Gràcia. Cerquem plànols contemplatius i simbòlics.	Plànols Conjunt, Sencers i Detall.

Dia de Rodatge: Dimecres 8 de Maig 2019. Localització: Basílica de la Concepció (Eixample).

HORA	Nº PLA	DESCRIPCIÓ	NOTES	ACCIONS CàMERA
16:00	67 - 75	Plànols de l'activitat del menjador social.	Gravem a dins de la Basílica, mentre la gent menja, juga i xerra.	Plànols Conjunt, Sencers i Detall.
17:00	76 - 80	Plànols de la gent a la porta d'entrada, desde ambdues direccions.	Gravem a dins i fora de la Basílica.	Plànols Conjunt, Sencers i Detall.
17:30	80 - 85	Plànols interiors i exteriors en detall de l'entrada, el menjar i la basílica.	Gravem a dins i fora de la Basílica.	Plànols Conjunt, Sencers i Detall.

Annex IX: Conclusions primeres entrevistes

Tal com es comenta més amunt, per causes relatives a les associacions així com a la disposició d'alguns protagonistes, els rodatges s'han hagut d'endarrerir i adaptar a les circumstàncies del moment. Tot i tenir aquest hàndicap per davant, les sessions enregistrades fins a la data han sigut un èxit, tant a nivell de vídeo com fotogràfic, sense deixar de banda les aportacions i el missatge que hi ha darrere de cada història.

Crònica de les sessions

Primera tanda d'entrevistes

El contacte amb els dos primers protagonistes ha sigut a través d'Assís, després d'una sèrie de trobades i reunions amb en Guillermo, el coordinador i encarregat de l'àrea de comunicació de l'associació.

Després d'explicar el projecte i polir alguns aspectes tècnics i de guió, es van concertar les entrevistes amb dos dels protagonistes, Pilar i Antonio.

Amb el set a punt i llest per a rodar es va procedir a enregistrar les entrevistes, després d'una xerrada off the record per tal de trencar el gel, fer les presentacions i aclarir dubtes.

Posteriorment es va enregistrar el material via vídeo amb la Sony A7SII i el micròfon exterior Audiotecnica.

Es va combinar llum natural i artificial per tal d'il·luminar l'escena, una petita habitació orientada a l'exterior i amb el toc just de reverberació.

Per tal de captar l'espontaneïtat del moment, s'anaven fent les preguntes a partir de l'ordre de la narració dels protagonistes, respectant les pauses i afegint anotacions o ometent qüestions d'acord amb les reaccions i opinions de l'entrevistat/da.

Tanmateix, es van repartir els guions en paper als entrevistats abans d'enregistrar res, per tal que ells poguessin avaluar les preguntes, tot i comptar en tot moment amb la presència d'en Guillermo com a figura de suport i coordinador de l'acta.

Certament, les entrevistes van ser tot un èxit, es va seguir el guió força al peu de la lletra, obtenint respostes a quasi totes les preguntes i en conjunt un molt bon material pel documental.

Segona tanda d'entrevistes

En aquesta ocasió, les entrevistes corrien per compte de Barcelonactua, que va facilitar un emplaçament al seu local del Raval per tal de realitzar-les. El plànning consistia a realitzar les tasques diàries de voluntariat (menjador social), i posteriorment, prèvia concertació fomentar la participació d'alguns dels usuaris del menjador.

A diferència de la primera sessió, aquesta tanda no va ser un èxit, atès que els protagonistes que anaven a participar finalment no van accedir. No obstant, un d'ells, després d'explicar-ne el projecte de forma detallada va decidir formar-hi part. Així és com en Josep va accedir.

Es va procedir a muntar el set per tal de rodar, utilitzant els mateixos estris i configuració que en l'anterior rodatge, un trípode, la Sony A7SII amb un 85 mm f1.4, a una distància aproximada de 2-3 m i el micròfon exterior de solapa Audiotecnica Lavalier.

Per la il·luminació es va usar únicament llum natural en un ambient mitjanament fosc i amb una apertura àmplia.

Annex X Conclusions altres entrevistes i rodatge al carrer

Les últimes entrevistes es van allargar per problemes burocràtics. Certament el temps s'estava esgotant, i els protagonistes anaven fallant o endarrerint les entrevistes, afectant el plànning previst. Malgrat això, la sessió de rodatge en exteriors va donar els seus fruits, i va permetre acabar de donar forma al projecte, enllestit tot per a la seva edició.

Crònica de les sessions

Tercera tanda d'entrevistes

Després de diversos contratemps amb algunes associacions que m'havien promès certs entrevistats que mai van arribar a esdevenir, el contacte amb el quart entrevistat va sorgir de forma espontània i natural. L'Alfonso és una persona sense llar que viu al barri de Gràcia, i és un vell conegut pel seu particular habitatge, situada en el cor del barri i plena de cartells i diferents andròmines que la converteixen en punt d'interès pels vianants que hi transiten per davant.

En aquest sentit, vaig procedir a anar a cercar-lo per tal de tantejar-lo per fer una entrevista davant de càmera. La seva resposta va ser tan immediata que em va sobtar. Vam quedar per fer l'entrevista l'endemà, en una cafeteria propera amb una zona enjardinada interior, aïllada del soroll ambiental del barri i amb les condicions lumíniques ideals.

Amb el set a punt i llest per a rodar es va procedir a explicar les preguntes a l'entrevistat, aprofitant per a fer algunes proves de càmera.

Un cop tot estava a punt, es va enregistrar el material via vídeo amb la Sony A7SII i el micròfon exterior Audiotechnica.

Solament es va utilitzar llum natural per tal d'il·luminar l'escena, aprofitant l'ombra d'un dels tendals de la terrassa.

Com l'Alfonso va resultar ser un excel·lent orador i una persona amb un gran bagatge cultural, l'entrevista va agafar certament l'ordre natural en la qual estava prevista, i inclús va acabar esdevenint un petit col·loqui d'on es van extreure reflexions personals molt interessants.

Unes setmanes després, l'últim protagonista, en Fran, va accedir a fer l'entrevista en la mateixa localització que l'Alfonso, podem aprofitar l'experiència d'haver gravat allà en unes condicions lumíniques força similars. L'entrevista va ser curta però prou intensa així com satisfactòria.

Rodatge en exteriors (al carrer)

Per tal de rodar els plànols exteriors que serviran de fil conductor per estructurar el curtmetratge documental, es va procedir a realitzar un plànning de rodatge per 1 dia, en què es recorrerien diversos spots en diversos barris de Barcelona, cercant transmetre el dia a dia d'una persona sense llar, trencant amb els estereotips clàssics dels cartons i la drogadicció.

En aquest sentit, càmera en mà es va procedir a recórrer aquestes localitzacions cercant aquests protagonistes, i evitant que en tot moment apareguessin els seus rostres, tal com s'explica a la filosofia o directrius del vídeo.

Certament el dia va ser molt productiu, arribant a recollir prou material per a il·lustrar 2/3 parts de la llargada final de la peça audiovisual. No obstant això, encara es requeria anar més enllà.

Per aquest motiu, es va procedir a marcar un últim dia de rodatge en un menjador social, situat a la Basílica de la Concepció, gràcies a la intervenció d'un dels protagonistes entrevistats, en Josep Olesti.

Arran d'aquest acord, vaig poder gravar algunes escenes quotidianes del menjador, tant a l'interior com a l'exterior del claustre, acabant de recopilar el material necessari per poder començar a editar.

